

Mit hiszünk?

2. rész¹

A metodista hitvallás az anglikán egyház hitcikkelyein alapul. John Wesley a 39 anglikán hitcikkelyt szűkítette le 25-re, ami a metodista közösségek hitvallása lett. Káténkban ezeket a hitcikkelyeket nem sorrendben, hanem tartalmi összefüggésükben tanulmányozzuk.

7. cikkely: Az eredendő bűnről

Az eredendő bűn nem Ádám követésében rejlik, (amint ezt a pelágiánusok tévesen állítják), hanem az emberi természet romlottságát jelenti, melyben Ádám leszármazottai természetükből adódóan részesülnek, ennek következtében az ember az eredeti igazságosságtól nagyon messze eltávolodott, és természete szerint állandóan a rosszra hajlik.

A héber és görög nyelvű Szentírásnak (Ó- és Újszövetségnek) több szava, kifejezése is van a bűnre, szemben a mi bűnvétek szavunkkal.

A bűn sokféle formát ölthet magára, de lényegében egy normától való eltérés, végső soron pedig Istennel szembeni engedetlenség, az isteni mértéktől való eltérés. A bűn lehet istentelenség, tényleges bűntény, törvényszegés és tudatlanság, rossz, lázadás, gonoszság, tévelygés, céltévesztés.

Kérjük, tanulmányozza az alábbi igehelyeket!

A bűn Jézus tanításában szerepel, mint:

- **Szentségtörés (a „szent” dolgokkal való visszaélés) Mk 11, 15-18** „Azután Jeruzsálembe értek. Bemenne a templomba, Jézus kezdte kiűzni azokat, akik árusítottak és vásároltak a templomban, felborította a pénzváltók asztalait, a galambárusok székeit, és nem engedte, hogy valaki edényt vigyen át a templomon. Azután így tanította őket: "Nincs-e megírva: Az én házam imádság háza lesz minden nép számára? Ti pedig rablók barlangjává tettétek."

- **Képmutatás (amikor a szavaink és cselekedeteink nem egyeznek) Mt 23, 1-36**
„Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. Így kívülről ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel.” (27-28.v.)
- **Kapzsóság (olyan tulajdon gyűjtése, ami nem bennünket illet) Lk 12, 15** „Azután ezt mondta nekik: *”Vigyázzatok, és őrizzétek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg.”*
- **A törvény megszegése (pl. az idősekről való gondoskodás elhanyagolása) Mt 15, 3-6** „Ő így válaszolt nekik: *”Ti pedig miért szegitek meg a ti hagyományotokért az Isten parancsolatát? Mert Isten ezt mondta: Tiszteld apádat és anyádat, és aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bünhődjék. Ti pedig így tanítotok: Ha valaki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel megsegíthetnélek, azt ebben az esetben nem köti a parancsolat, hogy tisztelje apját és anyját.”*
- **Erkölcstelenség (amely a szívben, gondolatban kezdődik) Mt 5, 27-32**
”Hallottátok, hogy megmondatott: Ne paráználkodj! Én pedig azt mondom nektek: aki kíváncsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. Ha a jobb szemed vissz bűnre, vágd ki, és dobd el magadtól, mert jobb neked, ha egy vész el tagjaid közül, mintha egész tested vettetik a gyehennára. Ha pedig jobb kezed vissz bűnre, vágd le, és dobd el magadtól, mert jobb neked, ha egy vész el tagjaid közül, mintha egész tested vettetik a gyehennára.” *”Megmondatott ez is: Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét, paráznaság esetét kivéve, az házasságtörővé teszi őt, és aki elbocsátott asszonyt vesz feleségül, az házasságtörést követ el.”*
- **De Jézus bűnként beszélt a büszkeségről (Mt 20, 20-28) a botránkoztatásról (Mt 18,16); a haragról (Mt 5,22); a beszéd bűneiről (Mt 5,33); és az ima hiányáról (Lk 18, 1-8) is.**

Kik a pelágiánusok?

Pelagius Kr.u. 350/360-431-ig élt laikus keresztény és tanító volt. Az ő követőit nevezték pelágiánusoknak. (Tanításának megítélésénél figyelembe kell venni, hogy magát a tanítást csak az ellenfelek cáfolatából ismerjük.) Szerinte az erkölcsi rossz legyőzésére elégséges az ember akarata, amely szabadon fordulhat a jó és a rossz felé. Az ember természetében megvan a jóra való képesség, és az akarat önmagában elég erős a döntéshez, s jutalmát is ezért a döntésért kapja. A kegyelem szükségességét nem tagadja egészen, de valójában valamilyen külső segítségnek tekinti. Később is csak annyit fogadott el, hogy a kegyelem nem magához az üdvözítő tethöz szükséges, hanem csak annak könnyebb végrehajtásához. Szerinte Ádám bűne csak annyit ártott, hogy rossz példát adott.

8. cikkely: A szabad akaratról

Ádám bukása óta az ember olyan helyzetben van, hogy saját erejéből és cselekedetei segítségével nem tud a hitre és Isten imáadására eljutni, és erre magát alkalmassá tenni. Emiatt nincs hatalmunk olyan cselekedetek végzésére, amelyek Isten előtt kedvesek lennének és az Ő tetszésére szolgálnának, hacsak Isten kegyelme Krisztusban élénk nem siet, hogy a jó akarására elsegítsen és együttműködjön velünk, amennyiben ez a jóakarát megvan bennünk.

A „szabadság” a mai kor egyik varázsszava, amely magában foglalja az ember/emberiség minden igényét, kívánságát és eszméjét. A keresztény gondolkodási hagyomány megkülönböztet külső és belső kényszerektől való szabadságot. A Biblia a „szabadság” szót elsősorban a felszabadítás illetve megszabadítás értelemben használja és mindkét esetben elsődlegesen Isten a cselekvő. A görög Bibliában (Újszövetség) elsősorban a bűntől, személyes vétectől és a megtévesztő hatalmaktól való szabadságról esik szó.

Mivel a korai kereszténység a görög-hellenista területeken olyan hitformákkal találkozott, amely az ember végzetnek való kiszolgáltatottságát hangsúlyozta, az őskeresztény hitvallók fontosnak tartották kiemelni az emberi akarat szabadságát. Az isteni kegyelem és szabad akarat problémájával Ágoston foglalkozott a legalaposabban (Kr.u.4. század), később pedig a reformátori mozgalmak kezdték hangsúlyozni.

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010/2. rész*

Isten bűn nélkülinek teremtette Ádámot, és megadta neki a végtelen tökéletesedés lehetőségét. Nem a megvalósult, hanem a megvalósítandó tökéletesség állapotában volt. Szabad akaratából vétett Isten törvénye ellen, megszakította magában a tökéletesedés folyamatát. Vétke miatt Isten képe eltorzult benne, de el nem tűnt. Bűnös természetét átörököltette ugyan leszármazottaira, ám az embernek megadatott a szabad akarat, hogy válasszon jó és rossz között. Képes választani és tenni a jót, ha lelki közösségre lép Krisztussal, és elnyeri Isten kegyelmét.

Az ember teremtésének célja az, hogy kapcsolatban legyen Istennel. Egy kapcsolat legfőbb jellemzői: a szeretet és a szabad akarat. Ha valakit kényszerítenek arra, hogy együtt éljen egy másik emberrel, akkor kettőjüket nem a mély szeretet fogja összekötni. Egy kapcsolat akkor alapszik szereteten, ha a két félnek megvan a lehetősége arra, hogy döntsön e kapcsolat mellett vagy ellen. Ha a másik ember akaratát irányítani lehet, akkor robottá válik. A robotok azt teszik, amilyen célra készítették őket. Isten azonban nem robotokat teremtett, hanem embereket, akik dönthetnek, hogy akarják-e szeretni Istent vagy sem.

Kérjük, tanulmányozza az alábbi igehelyeket!

1 Mózes 4,7: *„Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta.”*

5 Mózes 30,19-20a: *„Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, hogy előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is! Szeresd az URat, a te Istenedet, hallgass szavára, és ragaszkodj hozzá... Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöled a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok!”*

Máté 23,37: *„Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöled a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok!”*

János 15,5: *„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.”*

Filippi 2,13: *„Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően”.*

¹ Az összeállításban felhasználtuk:

A metodista egyház hitelveinek és történetének kézikönyve, Budapest, MME

Beinert, Wolfgang : A katolikus dogmatika lexikona, Budapest, 2004. Vigília Kiadó

Ryrie, Charles C.: Theológiai alapismeretek, Budapest, 1996. Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány

http://keresztenyek.hu/h_eleve.html